

SPIS TREŚCI

1. Misja szkoły, wizja szkoły.	2
2. Prawne podstawy programu wychowawczego szkoły.	3
3. Rok szkolny 2011/2012 – Rokiem Szkoły z Pasją	4
4. Cele wychowawcze szkoły.	5
5. Zadania do pracy szkoły – część ogólna.	7
6. Zadania wychowawcze wybrane do realizacji w bieżącym roku szkolnym.	15
6.1. Opanowanie umiejętności społecznych oraz przyswojenie wzorców zachowań zgodnych z normami	15
- w oparciu o program A. Kołodziejczyka realizowany przez wychowawców wg. kalendarza działań wychowawczych w klasach IV - VI.	
- kalendarza działań wychowawczych w klasach 0 – III (programy autorskie).	
6.2. Podniesienie jakości pracy szkoły w zakresie współpracy z rodzicami w realizacji celów Programu Wychowawczego. (opracowane na bazie Badania Jakości Pracy Szkoły w roku szkolnym 2005/2006)	38
6.3.Usprawnianie trybu działań wychowawczych i dyscyplinujących wobec uczniów sprawiających trudności wychowawcze:	42
- Dokumentowanie działań wychowawczych wg załącznika nr 1.	
- Scenariusz : „Jak rozmawiać z rodzicami ucznia agresywnego lub sprawiającego inne trudności wychowawcze w szkole”.	
- Szkolny System Dyscyplinowania uczniów w oparciu o zasady wypracowane przez zespół pedagogiczny wg wskazań Jakuba Kołodziejczyka na spotkaniu w dniu 30.08.2006	
6.4. Wyrównywanie szans uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych”	48
Profilaktyka trudności szkolnych (przyswajanie wiedzy, nauka indywidualna, zaliczanie materiału) w przypadku uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych- dysleksja. Dekalog dla nauczycieli uczniów dyslektycznych, Charakterystyczne objawy specyficznych trudności edukacyjnych	
(W opracowaniu jest aneks do WSO określający tryb sprawdzania wiedzy uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych)	
7. Ewaluacja realizowanych działań wychowawczych .	51
8. Załącznik nr 1 „KARTA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH WOBEC UCZNIĄ”	54
9. Załącznik nr 2 „Arkusze przemyśleń”	55
10. Załącznik nr 3 „Kontrakt”	56

1. Program Wychowawczy SSP nr 2 STO

motto:

Szkołą winna stać się kuźnią cnót społecznych tak bardzo potrzebnych naszemu narodowi.

Jan Paweł II, Papież.

1. Misja Szkoły jest:

- Stworzenie dobrej szansy edukacyjnej każdemu uczniowi szkoły
- Możliwość rozwoju talentów i indywidualnych zdolności
- Nauczenie konstruktywnej współpracy uczniów między sobą
- Nauczenie samorządności i pomagania sobie nawzajem
- Nauczenie szacunku wobec każdego człowieka
- Osiąganie bardzo dobrych wyników w nauce i budowanie życzliwej atmosfery
- Propagowanie zdrowej rywalizacji w spotkaniach z innymi szkołami
- Poznawanie i wdrażanie dobrych wzorów szkół i środowisk, które odniosły sukces wychowawczy

Wizja Szkoły, która powstała w wyniku analizy badania potrzeb środowiska wychowawczego tj. rodziców, uczniów i nauczycieli – jest obrazem środowiska, w którym uczeń nie jest jedynie obiektem oddziaływań wychowawczych, ale poprzez swoje zaangażowanie jest aktywnym jego uczestnikiem.

Dla uczniów Szkoła to miejsce dobrej i wciąż lepszej formy edukacyjnej, ale też nauki, dobrej współpracy z kolegami, pomocy ze strony dorosłych w rozwiązywaniu problemów interpersonalnych i nauki niezależnego myślenia.

Dla nauczycieli Szkoła to przede wszystkim miejsce gdzie można realizować swoje zamierzenia zawodowe, kreatywność oraz gdzie jest się za to docenionym. Ważne jest też otrzymanie wsparcia w trudnościach ze strony kolegów i dyrekcji.

2. Podstawy prawne Programu wychowawczego Szkoły

Podstawą prawną Programu Wychowawczego Szkoły jako dokumentu uchwalonego przez Radę Nauczycieli i zatwierdzonego przez Zarząd SKT nr 5 STO stanowi zarządzenie Ministra Edukacji z dnia 15.11.1999 r.

Program Wychowawczy Szkoły działa w oparciu no inne obowiązujące dokumenty szkoły, są to:

- Statut Szkoły
- Regulamin Szkoły
- Wewnątrzszkolny System Oceniania
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania
- Wewnątrzszkolny system Oceniania z Zachowania

Rodzice uczniów uczęszczających do Szkoły zobowiązani są do zapoznania się z w.w. dokumentami.

Decyzje rodziców o umieszczeniu dziecka w Szkole jest jednoznaczna z akceptacją w.w. dokumentów i respektowaniu ich.

Program Wychowawczy Szkoły jest autorską ofertą Szkoły wobec rodziców i środowiska.

Implikacją jego jest współpraca w realizacji modelu wychowania wyznaczonego rocznymi zadaniami wychowawczymi.

Program Wychowawczy Szkoły został opracowany w oparciu o analizę potrzeb edukacyjnych wychowawczych uczniów, rodziców i nauczycieli (Mierzenie Jakości Pracy Szkoły).

3. Rok szkolny 2011/2012 – Rokiem Szkoły z Pasją

Rok Szkoły z Pasją ma na celu zapewnienie odpowiedniego do potrzeb i możliwości, rozwoju każdego ucznia. Szkoła to nie tylko lekcje. Szkoła umożliwia również prowadzenie ciekawych działań pozalekcyjnych, współtworzonych przez organizacje pozarządowe. Jest to jeden ze sposobów wzbogacenia oferty szkoły o elementy, dzięki którym dzieci i młodzież uczą się zaangażowania, współpracy, aktywności obywatelskiej, wrażliwości na potrzeby innych, wolontariatu lub rozwijają swoje pasje i talenty.

Indywidualne podchodzenie do potrzeb uczniów, odkrywanie ich uzdolnień i zainteresowań jest jednym z najważniejszych zadań szkoły. W każdym uczniu drzemie bowiem jakiś talent, każdy ma inne potrzeby rozwojowe, możliwości i pasje. Niezmiernie ważne jest nie tylko rozbudzanie tych pasji, ale umiejętne ich rozwijanie. Dla zapewnienia możliwie najlepszych efektów konieczne jest włączenie w ten proces wielu podmiotów. Dlatego w roku szkolnym 2011/2012 będziemy zachęcać jak największą liczbę uczestników do aktywnego zaangażowania się w tworzenie bogatej oferty edukacyjnej. W ten sposób chcemy przyczynić się do zmiany oblicza szkoły, aby stawała się ona miejscem coraz bardziej przyjaznym oraz lubianym przez uczniów. Szkoła z ciekawą ofertą edukacyjną sprawi, że nauka będzie dla uczniów szczególnie pasjonująca

Szkołę z pasją kreują przede wszystkim ludzie. Dlatego tak ważne w tym roku będzie podkreślanie roli wszystkich osób zaangażowanych w życie placówki. Przyjazną i ciekawą szkołę tworzą nie tylko dyrektor i nauczyciele, ale także rodzice i środowisko zewnętrzne, w tym organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego.

W szkole z pasją kierujemy się następującymi zasadami:

Uczeń jest najważniejszy.

Szkoła składa się z uczniów, nie z klas. Każdy z nich ma inne potrzeby rozwojowe, pasje, zainteresowania, warunki domowe i możliwości. Dlatego ważny jest indywidualny, odpowiedni do potrzeb i możliwości, rozwój każdego ucznia, a jednocześnie uczenie go współpracy, wrażliwości na potrzeby innych, działania dla dobra wspólnego.

Rodzice są współtwórcami szkoły.

Troszczą się o jakość i atrakcyjność edukacji dla swoich dzieci. Oczekują od szkoły skutecznej pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, prowadzonej z pasją i w bliskiej z nimi współpracy. Wymagają tego nie tylko od szkoły, ale i od organu ją prowadzącego. Interweniują konstruktywnie, w trosce o potrzeby i możliwości wszystkich dzieci. Współpracują ze szkołą, dzięki czemu wzbogacają jej potencjał, dając jednocześnie dziecku pozytywny przykład zaangażowania się w sprawy społeczne.

Nauczyciel rozbudza pasje uczniów.

Nauczyciel z pasją motywuje do nauki, odkrywa i rozwija talenty swych uczniów. To dzięki zaangażowanym i twórczym nauczycielom-pasjonatom, którzy wykorzystują różnorodne możliwości wzbudzenia zainteresowania uczniów swoim przedmiotem lub tematem prowadzonych zajęć, szkoła jest atrakcyjna i pobudza uczniów do rozwoju.

Dyrektor liderem postępu w szkole.

Na czele szkoły z pasją stoi dyrektor z pasją. To z jego udziałem, w kontakcie z rodzicami, nauczycielami i organizacjami pozarządowymi, tworzy się dobra szkoła, czyli taka, która nie tylko dobrze uczy, ale też jest dobrym miejscem pracy i wzorem społecznego zaangażowania uczniów i nauczycieli.

Szkoła to nie tylko lekcje.

Atrakcyjną ofertę pozalekcyjną współtworzą organizacje pozarządowe. Są one jednym ze sposobów na wzbogacenie oferty szkoły. Angażując uczniów w realizowane w szkołach projekty uczą ich zaangażowania, współpracy, aktywności obywatelskiej, wrażliwości na potrzeby innych, wolontariatu lub rozwijają ich pasje i talenty.

4. Cele wychowawcze Szkoły

Celem naszych działań jest pełny rozwój młodego człowieka we wszystkich sferach jego życia. Do głównych zadań wychowawczych szkoły należą:

4.1. Nauczanie

W nauczaniu zwracamy szczególną uwagę na

1. wysoki poziom nauczania (dobre programy, kompetentni nauczyciele, sprawdzone formy i metody)
2. umiejętność korzystania z informacji i zastosowania zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu problemów
3. naukę efektywnego uczenia się
4. naukę języków obcych przygotowująca do uzyskania certyfikatów: Flyers, FC, DaF, DALF
5. rozwój intelektualny i kulturalny uczniów
6. wyposażenie pracowni szkolnych w nowoczesne środki nauczania
7. styl pracy nauczyciela dostosowany do indywidualnych możliwości i potrzeb naszych uczniów
8. rozwój zainteresowań uczniów

4.2. Kształtowanie umiejętności społecznych

1. porozumiewanie się – komunikacja (umiejętności interpersonalne)
2. konstruktywne rozwiązywanie konfliktów (umiejętności społeczne)
3. pozytywne postrzeganie siebie i innych (umiejętności interpersonalne intrapersonalne)
4. samodzielne radzenie sobie w sytuacjach trudnych
5. umiejętność podejmowania decyzji (asertywność)

4.3. Rozwijanie postaw i wzorów zachowań zgodnie z ogólnie przyjętymi normami kulturowymi i społecznymi

- 1.tolerancji
- 2.empatii
- 3.altruizmu
- 4.szacunku
- 5.patriotyzmu
- 6.kształcenie postaw obywatelskich w szkole i społeczności lokalnej
- 7.umiejętność życia w społeczeństwie
- 8.umiejętność życia w rodzinie

4.4. Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym

- 1.rzetelna informacja o pracy szkoły
- 2.zaangażowanie rodziców w działalność wychowawczą i statutową szkoły
- 3.pomoc rodziców w rozwiązywaniu trudności – wspieranie rodziców w ich funkcjach wychowawczych i podejmowanie wspólnych działań w rozwiązywaniu problemów szkolnych dziecka
- 4.poznawanie środowiska lokalnego jego historii i walorów kulturowych i przyrodniczych (tworzenie mapy interesujących miejsc w okolicy)
- 5.współpraca z placówkami oświatowymi w dzielnicy
- 6.współpraca z Dzielnicowym Centrum Wolontariatu

4.5. Działania opiekuńczo – wychowawcze

- 1.opieka zdrowotna (bilans zdrowia, kalendarz szczepień, profilaktyka wad postawy)
- 2.indywidualna praca z uczniem i jego rodziną
- 3.działalność Opieki Pedagogicznej dla klas 0 – IV
- 4.pomoc psychologiczno – pedagogiczna
- 5.organizowanie szkoleń w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych rodziców
- 6.współpraca z rejonową PPP ul. Marywilska 44 i Niepubliczną PPP oraz Ośrodkami Akademickimi

4.6. Doskonalenie warsztatu pracy (wychowawczej, dydaktycznej) nauczycieli i wychowawców

- 1.udział w szkoleniach, warsztatach, wykładach
- 2.udział w lekcjach koleżeńskich

- 3.uzyskanie stopni awansu
- 4.udział w szkoleniowych radach pedagogicznych
- 5.podjęcie studiów podyplomowych

5. Zadania do pracy szkoły - część ogólna

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
NAUCZANIE	
Wysoki poziom nauczania	Doskonalenie warsztatu pracy przez nauczycieli poprzez autodokształcanie, współpraca z metodykami, korzystanie ze sprawdzonych programów
Umiejętność korzystania z informacji i zastosowania zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu problemów	Korzystanie z różnorodnych źródeł informacji (np. lekcje biblioteczne, pracownie komputerowe, internet) udział w konkursach tworzenie projektów, obóz naukowy, igrzyska matematyczne. Organizowanie imprez szkolnych
Naukę efektywnego uczenia się	Zajęcia doskonalące umiejętności poznawcze
Naukę języków obcych przygotowująca do uzyskania certyfikatów: Flyers, FC, DaF, DALF	Uzyskanie certyfikatów: Flyers, FC, DaF, DALF; wymiana zagraniczna uczniów
Rozwój intelektualny i kulturalny uczniów	Wyjścia do teatru (dyskusyjny klub teatralny), warsztaty dziennikarskie, lekcje muzealne, organizowanie aukcji dzieł sztuki

Wyposażenie pracowni szkolnych w nowoczesne środki nauczania	Zgodnie z możliwościami szkoły
Styl pracy nauczycieli dostosowany do indywidualnych możliwości i potrzeb naszych uczniów	Zindywidualizowanie warsztatu pracy z uczniami, wdrażanie zaleceń psychologiczno – pedagogicznych zawartych w opiniach
Rozwój zainteresowań uczniów	<p>Kółka zainteresowań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plastyczne • Korektywy • Młodego badacza • Akrobatyka • Literackie • Szachowe • Judo • Basen • Matematyczne • Twórczego myślenia • Piłki nożnej • Informatyczne
Lekcje przedmiotowe w placówkach kulturalnych	<ul style="list-style-type: none"> • Muzeum Ewolucji • Ogród Botaniczny • Muzeum Wojska Polskiego • Muzeum Narodowe • Muzeum Ziemi • Muzeum Literatury • Muzeum Sportu • Zamek Królewski

<p>Udział uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • konkurs matematyczny • konkurs recytatorski • konkurs polonistyczny • konkurs przyrodniczy • językowy • propagowanie czytelnictwa • organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi (aktor, reżyser, dziennikarz, polityk) <p>Konsultacje uczniów z nauczycielami (dostępność nauczyciela dla każdego ucznia zdolnego i tego z problemami)</p>
<p>KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNYCH</p>	
<p>Porozumiewanie się – komunikacja (umiejętności interpersonalne)</p>	<p>Blok zajęć prowadzonych przez wychowawców i psychologa lub pedagoga szkolnego w ramach godzin wychowawczych, zajęć dodatkowych: Opanowanie umiejętności Porozumiewania Bez Przemocy (PBP) Marshall'a B Rozenberga.</p>
<p>Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów (umiejętności społeczne)</p>	<p>Blok zajęć prowadzonych przez wychowawców i psychologa lub pedagoga szkolnego w ramach godzin wychowawczych, zajęć dodatkowych : Wykorzystanie metody „burzy mózgu” do rozwiązywania problemów klasowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Negocjacje – kurs podstawowy dla gospodarzy klas. - Jak dobrze współpracować z dorosłymi np. Samorząd Uczniowski z nauczycielami. - Jak pogodzić skłóconych kolegów?
<p>Pozytywne postrzeganie siebie i innych (umiejętności interpersonalne i intrapersonalne)</p>	<p>Blok zajęć prowadzonych przez wychowawców i psychologa lub pedagoga szkolnego w ramach godzin wychowawczych, zajęć dodatkowych :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poszukujemy naszych mocnych stron 2. Pokonujemy trudności autoprezentacji 3. Czy to wstyd czasem potrzebować pomocy?

	<p>4. Radzenie sobie z mobbingiem</p> <p>5. Zachowania asertywne na straży własnej tożsamości</p>
Samodzielne radzenie sobie w sytuacjach trudnych	<p>Blok zajęć prowadzonych przez wychowawców i psychologa lub pedagoga szkolnego w ramach godzin wychowawczych, zajęć dodatkowych :</p> <p>1. Wykorzystanie metody „burzy mózgu” do rozwiązywania problemów klasowych.</p> <p>2. Negocjacje – kurs podstawowy dla gospodarzy klas.</p> <p>A. Jak dobrze współpracować z dorosłymi np. Samorząd Uczniowski z nauczycielami.</p> <p>B. Jak pogodzić skłóconych kolegów?</p>
Umiejętność podejmowania decyzji	<p>Blok zajęć prowadzonych przez wychowawców i psychologa lub pedagoga szkolnego w ramach godzin wychowawczych, zajęć dodatkowych:</p> <p>Opanowanie umiejętności Porozumiewania Bez Przemocy (PBP) Marshall'a B Rozenberga.</p>
<p>ROZWIJANIE POSTAW ORAZ WZORCÓW ZACHOWAŃ ZGODNIE Z OGÓLNIEM PRZYJĘTYMI NORMAMI KULTUROWYMI I SPOŁECZNYMI</p>	
Identyfikowanie, utożsamianie się ucznia ze swoją szkołą	Zajęcia i wyjazdy integracyjne dla uczniów klas IV
Opracowanie szkolnego kodeksu, zbioru zasad współżycia w szkole; następnie utworzenie szkolnego kodeksu	Opracowanie na poziomie wszystkich klas
Tworzenie tradycji i ceremoniału szkolnego	<p>Rozbudowa strony szkoły w internecie</p> <p>Ślubowanie uczniów klas I</p> <p>Spotkania „Klubu Absolwenta”</p> <p>Prowadzenie Kroniki Szkolnej</p>
Organizowanie imprez szkolnych	<p>Uroczystości rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego</p> <p>Uroczystości z okazji Świąt Bożego</p>

	<p>Narodzenia i Wielkanocy Comiesięczne apele podsumowujące pracę uczniów w kolejnych semestrach Okolicznościowe spotkania klasowe i ogólnoszkolne</p>
<p>Kształtowanie i rozwój patriotyzmu i ducha europejskości</p>	<p>Organizowanie uroczystości z okazji świąt narodowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienia i apele szkolne z okazji świąt: Niepodległości, Konstytucji 3 Maja • Przygotowanie gazetki okolicznościowej <p>Przybliżenie uczniom sylwetek wybitnych Polaków (zajęcia dodatkowe, pogadanki, wycieczki klasowe) Zwiedzanie lokalnych miejsc pamięci narodowej (wycieczki klasowe) Przybliżanie kultury i obyczajów krajów europejskich (organizowanie konkursów i prezentacji na terenie szkoły)</p>
<p>Uświadomienie zagrożeń wynikających z braku tolerancji</p> <p>Kształcenie postaw obywatelskich</p>	<p>Zapoznavanie uczniów ze zjawiskami subkultur, sekt, nacjonalizmu w ramach lekcji wychowawczych oraz zajęć z pedagogiem Przeprowadzenie demokratycznych wyborów do samorządu uczniowskiego (SU) Współpraca z samorządem lokalnym</p>
<p>Przygotowanie do życia w rodzinie i pełnienia ról społecznych</p> <p>Promowanie kultury osobistej, przeciwdziałanie wulgaryzmom</p>	<p>Zajęcia w ramach lekcji „Przygotowanie do życia w rodzinie” oraz organizowanie pogadarek na lekcjach wychowawczych Pogadanki w ramach lekcji wychowawczych Opracowanie szkolnego kodeksu norm zachowań i przestrzeganie go</p>
<p>Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia</p>	<p>Badania lekarskie ogólne i przeglądy stomatologiczne na terenie szkoły Prelekcje i pogadanki ze specjalistami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stomatolog • Dietetyk • Seksuolog • Ginekolog

	Zapoznanie uczniów z formami rekreacji i turystyki (działalność koła turystycznego) Zapobieganie uzależnieniom poprzez realizowanie opracowanego przez pedagoga „Programu profilaktycznego”, udział uczniów w spektaklach teatralnych, pokazy filmów i dyskusje w ramach lekcji wychowawczych
Kształtowanie i podnoszenie sprawności fizycznej uczniów	Udział uczniów w zawodach międzyklasowych, międzyszkolnych, w kole sportowym Organizowanie szkolnych obozów sportowych Kształtowanie postaw uczciwego współzawodnictwa poprzez uczestnictwo w imprezach sportowych
WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI I ŚRODOWISKIEM LOKALNYM	
Rzetelna informacja o pracy szkoły Zaangażowanie rodziców w działalność wychowawczą i statutową szkoły. Pomoc rodziców w rozwiązywaniu trudności – wspieranie rodziców w ich funkcjach wychowawczych podejmowanie wspólnych działań poprzez pomoc rodziców w rozwiązywaniu problemów szkolnych oraz wspieranie rodziców w ich funkcjach wychowawczych. Poznawanie środowiska lokalnego – Zorganizowanie na terenie szkoły przedstawicielstwa rodziców Opracowanie terminarza spotkań z rodzicami Przeprowadzenie ankiet wśród rodziców w celu poznania ich oczekiwań wobec szkoły Opracowanie przez wychowawców klas zakresu tematów oraz sposobu współpracy z rodzicami. Współpraca psychologa i pedagogów z rodzicami w ramach rozwiązywania problemów wychowawczych Uaktywnianie rodziców i większe ich zaangażowanie w życie szkoły	Wybory do Rady Rodziców i Trójek Klasowych Zebrania klasowe, wywiadówki Spotkania z rodzicami w formie wypracowanej przez poszczególnych wychowawców (wspólne spotkania rodziców z dziećmi, wyjazdy integracyjne, wycieczki) Indywidualne spotkania Poradnictwo psychologiczne – pedagogiczne, współpraca i konsultacje z PPP Uaktywnianie rodziców poprzez nietypowe i dodatkowe formy spotkań Udział w uroczystościach szkolnych, wyjazdach, imprezach szkolnych. Prezentacja dokumentów Szkoły na zebraniach Rady Rodziców.

DZIAŁANIA OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE	
Opieka zdrowotna	Prowadzenie: bilansu zdrowia dziecka, kalendarza szczepień, profilaktyka wad postawy .
Indywidualna praca z uczniem i jego rodziną	Prowadzenie zajęć wyrównawczych, konsultacji przedmiotowych, zajęcia w PPP
Działalność Opieki Pedagogicznej	Prowadzenie zajęć według programu autorskiego (integracja, socjoterapia)
Pomoc psychologiczno – pedagogiczna	Przeprowadzenie : <ul style="list-style-type: none"> a) badań psychologiczno – pedagogicznych w celu określenia grup ryzyka dysleksji. b) indywidualna opieka nad dziećmi z dysfunkcjami emocjonalnymi, społecznymi
Organizowanie szkoleń w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych rodziców	Warsztaty, wykłady i prelekcje z zakresu umiejętności wychowawczych rodziców. Współpraca z rejonową PPP ul. Marywilska 44, Niepubliczną PPP ul. Działwy 6 oraz Ośrodkami akademickimi

<p>Doskonalenie warsztatu pracy (wychowawczej, dydaktycznej) nauczycieli i wychowawców</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udział w szkoleniach, warsztatach, wykładach • udział w lekcjach koleżeńskich • uzyskanie stopni awansu zawodowego • udział w szkoleniowych radach pedagogicznych • podjęcie studiów podyplomowych
<p>Poznanie oczekiwań uczniów wobec szkoły</p>	<p>Przeprowadzenie i opracowanie ankiet wśród rodziców, nauczycieli, uczniów</p>
<p>Stała opieka nad grupa uczniów wymagających pomocy psychologiczno – pedagogicznej</p>	<p>Indywidualne spotkania z dziećmi i ich rodzinami, stałe dyżury psychologa szkolnego</p>
<p>Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna • Policja • Straż Miejska • Organizacje Pozarządowe • Patrol Szkolny 	<p>Konsultacje Wspólne prowadzenie zajęć w ramach pogadanek, prelekcji</p>

6. Zadania wychowawcze wybrane do realizacji w bieżącym roku szkolnym

6.1. Opanowanie umiejętności społecznych oraz przyswojenie wzorców zachowania zgodnych z normami - w oparciu o program J. Kołodziejczyka „Spójrz inaczej” realizowany przez wychowawców wg. kalendarza działań wychowawczych w klasach IV-VI.

Program zajęć profilaktyczno – wychowawczych „Spójrz inaczej”

Program profilaktyczno – wychowawczy „Spójrz inaczej” uwzględnia rozwijanie umiejętności radzenia sobie z różnymi trudnymi sytuacjami i problemami, mogącymi sprzyjać sięganiu po alkohol, narkotyki i inne substancje szkodliwe dla zdrowia.

Program kładzie szczególny nacisk na kształtowanie osobowości dziecka i wspieranie jego rozwoju – zarówno poprzez proponowane treści programowe, jak również osobisty kontakt nauczycieli z dziećmi. Wynika to z założenia, że jednym z podstawowych źródeł uzależnień są deficyty rozwoju emocjonalnego oraz zła akceptacja ról i warunków życiowych.

Celem programu jest taki wpływ na dziecko, aby radziło sobie lepiej, bez nadmiernego napięcia z rozwiązywaniem problemów, których dostarcza mu życie, aby rozumiało siebie, umiało współżyć z innymi i potrafiło również znajdować w samym sobie oparcie w trudnych sytuacjach.

Szkolny program profilaktyczny obejmować będzie następujące bloki tematyczne:

Postrzeganie siebie i rozumienie innych

Zajęcia dotyczą rozpoznawania, wyrażania, uczenie się, rozumienia i akceptowania uczuć, emocji własnych i innych ludzi, a także zagadnień związanych z własną tożsamością i niepowtarzalnością oraz kształtowaniem pozytywnej samooceny.

Uczestnictwo w grupie

Proponowane zajęcia zwracają szczególną uwagę na kształtowanie umiejętności obcowania z innymi, tak by dostrzegać, to jak wiele można dać i jak wiele otrzymać np.: pomoc, życzliwość, zrozumienie, wzajemne wsparcie. Zachęcanie dzieci do lepszego rozumienia ludzi i do uszanowania odmiennego sposobu życia innych.

Rozwiązywanie problemów

Ćwiczenia mają nauczyć uczniów rozstrzygania problemów i podejmowania samodzielnych decyzji. Dzieci analizują przyczyny powstawania konfliktów i poszukują sposobów konstruktywnego ich rozwiązania oraz dochodzenia do porozumienia.

Dbanie o zdrowie (z uwzględnieniem tematyki uzależnień)

Proponowane w programie zajęcia dają uczniom okazję do zastanowienia się nad codziennymi nawykami korzystnymi i niekorzystnymi dla ich zdrowia.

Ważne jest, aby zrozumieli, że opisami są w znacznym stopniu odpowiedzialni za własne zdrowie.

W obszarze tym proponowane są zajęcia, dzięki którym mogą dowiedzieć się, jak na równowagę organizmu wpływają środki uzależniające.

Proponowany cykl ma przede wszystkim – w inny niż zazwyczaj sposób – dostarczyć młodzieży informacji o substancjach szkodliwych dla zdrowia oraz zaproponować takie wzorce postępowania, w których nie ma miejsca na alkohol, papierosy i narkotyki.

Zajęcia w programie „Spójrz inaczej” prowadzone są metodami aktywnymi, tzn. w taki sposób, aby umożliwić uczniom aktywne doświadczanie i przeżywanie tego, co jest tematem zajęć, a następnie podsumowanie i opracowanie zdobytych doświadczeń.

KALENDARZ DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH KLAS:

Szczegółowe cele wychowania w klasie 0 a, b

MIEJSCE	CELE WYCHOWAWCZE	ZADANIA
SFERA ESTETYCZNA	<ol style="list-style-type: none"> Rozwijanie umiejętności wyrażania swoich przeżyć, wrażeń i doświadczeń za pomocą słowa, twórczości plastycznej i muzycznej. Uwrażliwienie dzieci na estetykę własnego wyglądu i otoczenia. 	<ol style="list-style-type: none"> Słuchanie opowiadań i bajek czytanych przez nauczyciela Słuchanie i recytacja wierszy. Oglądanie spektakli teatralnych. Inscenizacje. Tworzenie (malowanie, rysowanie, lepienie, wycinanie, wydzieranie) prac plastycznych zainspirowanych literaturą, muzyką, obserwacjami dzieci. Udział w konkursach plastycznych. Słuchanie i nauka piosenek, utworów muzycznych. Zabawy rytmiczne i taneczne. Udział w koncertach muzycznych. Dbanie o higienę osobistą. Udział dzieci w tworzeniu wystroju sali. Dbanie o ład i porządek.
SFERA INTELEKTUALNA	<ol style="list-style-type: none"> Rozwój intelektualny dziecka poprzez pobudzenie zainteresowania otaczającą rzeczywistością. 	<ol style="list-style-type: none"> Spacery, wycieczki, czynny kontakt z przyrodą. Działania plastyczne. Kontakt ze sztuką. Rozmowy, obserwacje, doświadczenia.
SFERA FIZYCZNA	<ol style="list-style-type: none"> Organizacja życia w klasie i w szkole. Higiena osobista. Zasady bezpiecznego wypoczynku poza szkołą. Sport to zdrowie. Poznanie przepisów ruchu drogowego. Bezpieczne korzystanie z urządzeń elektrycznych i gazowych. 	<ol style="list-style-type: none"> Droga ewakuacji w szkole w razie zagrożenia. Zapoznanie z przeznaczeniem pomieszczeń w szkole oraz sposoby korzystania z nich. Rozmowy na temat bezpieczeństwa i higieny zachowania się w szkole. Spotkanie z pielęgniarką szkolną i pogadanki. Zasady kultury i higieny podczas spożywania wspólnych posiłków. Mycie rąk. Uświadomienie dzieciom podstawowych zasad bezpiecznego spędzania wolnego czasu. Gry i zabawy ruchowe. Zajęcia sportowe. Współzawodnictwo w grupach.

		10. Nauka poprawnego przechodzenia przez jezdnię w miejscach wyznaczonych. 11. Zajęcia w terenie. 12. Kulturalne i bezpieczne zachowanie się w środkach komunikacji.
SFERA SPOŁECZNO-EMOCJONALNA	1. Rozwijanie postawy współgospodarza szkoły. 2. Szacunek dla nauczycieli, pracowników szkoły, kolegów i koleżanek oraz poszanowanie sprzętów i zabawek jako wspólnej własności. 3. Spotkania i pogadanki z rodzicami dzieci sprawiających problemy. 4. Moja rodzina i ja, jesteśmy Polakami, mówimy po polsku.	1. Udział dzieci w wyposażaniu kącików zabaw i zainteresowań. 2. Sprzątanie po skończonych zajęciach. 3. Używanie form grzecznościowych. 4. Próby samodzielnego rozwiązywania konfliktów. 5. Przestrzeganie zawartych umów dotyczących właściwego zachowania się w klasie. 6. Redukcja zachowań agresywnych. 7. Udział dzieci w imprezach szkolnych i klasowych. 8. Organizacja uroczystości o charakterze rodzinnym (Dzień Mamy i Taty). 9. Zorganizowanie wystawki zdjęć rodzinnych. 10. Organizacja uroczystości szkolnych i klasowych z udziałem rodziców i bliskich. 11. Budzenie świadomości narodowej i szacunku do symboli narodowych. 12. Organizowanie kącika patriotycznego i regionalnego. 13. Utwory literackie i muzyczne. 14. Prace plastyczne.

PLAN WYCHOWAWCZY DLA KLASY PIERWSZEJ – EDUKACJA Wczesnoszkolna (klasa IA)

1. Organizacja zespołu klasowego.

- Zapoznanie dzieci z budynkiem szkolnym.
- Zapoznanie dzieci z najbliższym otoczeniem, jak również z zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach – ćwiczenia praktyczne na najbliższych przejściach.
- Opracowanie regulaminu pierwszoklasisty.
- Organizowanie podczas lekcji drobnych prac zespołowych:
  - * gromadzenie przyborów szkolnych i materiałów do zajęć praktycznych;

- * właściwe obchodzenie się z przedmiotami wspólnej własności i oszczędne gospodarowanie nimi.

2. Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej, środowiska lokalnego, regionu, kraju.

- Zapoznanie z regulaminem szkoły oraz wdrażanie do przestrzegania praw i obowiązków ucznia klasy I.
- Organizowanie wycieczek i obserwacja uczniów na wycieczce.
- Wzajemna pomoc uczniów w nauce.
- Wytwarzanie atmosfery życzliwości i przyjaźni w stosunku do koleżanek i kolegów.
- Uwrażliwianie na wartości związane z rodziną i Ojczyzną.
- Wprowadzenie uczniów w tradycję regionu, kraju, wdrażanie do poszanowania języka ojczystego.

3. Dbanie o wspólne dobro „ Szkoła moim domem”.

- Poszanowanie własnych rzeczy.
- Wdrażanie dzieci do dbałości o estetyczny wygląd klasy i poszanowanie mienia społecznego.
- Organizować opiekę dzieci nad kwiatami, kącikiem przyrodniczym, materiałami i narzędziami do zajęć praktycznych.
- Przyzwyczajanie dzieci do sprzątanía po zajęciach.
- Intensywnie pracować nad dyżurnymi, by byli pomocnikami wychowawcy na lekcjach i przerwach.
- Utrzymanie czystości w klasie, na korytarzu, boisku szkolnym.
- Ład i porządek w tornistrze i na ławkach.

4. Bezpieczeństwo w szkole i poza nią.

- przestrzeganie bezpieczeństwa w szkole.
- Znajomość podstawowych zasad dotyczących ruchu drogowego.

- Bezpieczne spędzanie czasu wolnego.
- Uczymy się rozpoznawać sytuację trudną i właściwie w niej funkcjonować.

5. Wdrażanie do przestrzegania dobrych obyczajów i kultury osobistej

- Wdrażanie do poprawnego zachowania się w klasie i na terenie szkoły oraz wyrobienie samodyscypliny w punktualnym przychodzeniu na lekcje.
- Szacunek dla osób starszych.
- Poprawne zachowanie się wobec rówieśników i kolegów.
- Przyzwyczajanie dzieci do niesienia pomocy:
  - * Odwiedziny chorego kolegi w domu;
  - * Wzajemna pomoc przy ubieraniu, pożyczanie przyborów itp.
- Zachowanie się dzieci w różnych sytuacjach życiowych.
- Przestrzeganie używania zwrotów grzecznościowych: dzień dobry, do widzenia, proszę, dziękuję, przepraszam.

6. Wyrabianie uczuć patriotyzmu

7. Praca nad wyrabianiem nawyków higienicznych.

8. Podejmowanie działań na rzecz przyrody.

- Budowanie zainteresowania najbliższym środowiskiem.
- Uświadamianie konieczności ochrony środowiska naturalnego, zachęcenie do podejmowania działań.

9. Życie towarzyskie i kulturalne.

- Organizowanie imprez klasowych:
  - * Andrzejki
  - * Mikołajki
  - * wigilijne spotkanie
  - * bal karnawałowy

- * Tłusty Czwartek
- * Dzień Matki
- * wyjazdy do teatru, kina
- * wycieczki tematyczne, klasowe
- * ognisko z pieczeniem kiełbasek
- * Dzień Dziecka
- Uczestniczenie w imprezach organizowanych przez Dyрекcję Szkoły.
- Organizowanie i uczestnictwo w konkursach międzyklasowych.

10 . Ścisła współpraca nauczyciela z rodzicami uczniów.

Program wychowawczy kl. Ib w roku szkolnym 2011/2012

Cele:

Kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Rozwijanie potencjału intelektualnego ucznia oraz troska o jego rozwój emocjonalny.

Dbłość o zdrowie i rozwój fizyczny.

Kształcenie pozytywnych postaw moralnych.

Rozwijanie samoświadomości.

Termin realizacji	Zagadnienia wychowawcze
wrzesień	<p>Kultura zachowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podczas zajęć, – podczas wycieczek, – wobec kolegów, – wobec nauczyciela i innych pracowników szkoły. <p>Omówienie miejsc i sytuacji niebezpiecznych.</p> <p>Bezpieczeństwo w drodze do szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> – różne drogi, – różne przejścia. <p>Poznanie zasad poruszania się po drogach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przejście dla pieszych, – sygnalizacja świetlna, – pobocze. <p>Szanowanie przyborów szkolnych.</p> <p>Kulturalne i bezpieczne zachowanie w klasie. Ustalenie obowiązków dyżurnego.</p> <p>Ważne numery telefoniczne: policja, pogotowie, straż pożarna.</p>

	<p>Prawo do mówienia „nie” w niektórych sytuacjach. Znaczenie aktywności ruchowej dzieci. Bezpieczne zabawy – ochrona wzroku i słuchu. Komputer – korzyści i zagrożenia. Higiena przygotowywania i spożywania owoców. Rola warzyw w żywieniu człowieka i zwierząt.</p>
październik	<p>Zasady zachowania w parku. Znaczenie lasu w życiu człowieka. W jaki sposób należy postępować, by ochronić piękno lasu? Bezpieczne zachowanie w lesie (podczas grzybobrania i w innych sytuacjach). Zdrowe odżywianie. Piramida zdrowego żywienia. Higiena przygotowywania i spożywania posiłków. Ruch – aktywna forma spędzania wolnego czasu. Radości i smutki w życiu człowieka. Znaczenie śmiechu dla zdrowia człowieka. Samopoczucie w zdrowiu i w chorobie. Odżywcze i zdrowotne wartości owoców i warzyw.</p>
listopad	<p>Symbole narodowe: godło, flaga, hymn. Postawa podczas słuchania hymnu narodowego Zawody ludzi pracujących w nocy. Wynagrodzenie za pracę. Ważne numery alarmowe i korzystanie z nich. Pojazdy uprzywilejowane. Dom bezpiecznym schronieniem. Rola zwierząt w życiu człowieka. Bezpieczne zachowania wobec zwierząt. Książka w życiu człowieka. Prawidłowa postawa podczas czytania. Bezpieczne obchodzenie się z ogniem. Zachowanie się podczas koncertu.</p>
grudzień	<p>Właściwe zachowanie podczas otrzymywania prezentów. Zwroty grzecznościowe. Dom, rodzina i jej znaczenie w życiu. Tradycja i zwyczaje świąteczne.</p>
styczeń	<p>Noworoczne obietnice. Wartość obietnicy. Znaczenie snu dla zdrowia człowieka. Ważni członkowie rodziny. Sposoby pomocy ludziom starszym.</p>

	<p>Szacunek dla babć i dziadków. Bezpieczeństwo zabaw na śniegu i lodzie. Zagospodarowanie czasu wolnego. Korzystanie z różnych źródeł informacji.</p>
luty	<p>Bezpieczeństwo podczas gier i zabaw. Czytanie wierszy sposobem na spędzanie wolnego czasu. Muzeum – szczególne miejsce. Kolekcjonowanie. Zainteresowania dzieci. Bezpieczeństwo korzystania ze źródeł informacji. Książka jako ważne źródło informacji. Poszanowanie książek. Bezpieczne korzystanie z urządzeń elektrycznych. Zasady zachowania w teatrze</p>
marzec	<p>Koleżanki i koledzy z klasy. Wzajemne relacje między kolegami. Znaczenia dobra w życiu człowieka. Znaczenie słowa współpraca. Zasady współpracy. Wspólne działanie. Znaczenie słowa tolerancja. Szacunek dla innych ludzi. Życzliwość wobec innych. Sposoby niesienia pomocy innym. Okazywanie serdeczności chorym osobom. Bezpieczne posługiwanie się sprzętem elektrycznym. Tradycje i zwyczaje wielkanocne.</p>
kwiecień	<p>Rycerskie zachowanie. Znaczenie wody w życiu człowieka. Sztuka zwyciężania i przegrywania. Jak radzić sobie ze złością.</p>
maj	<p>Symbole Unii Europejskiej. Sąsiedzi Polski. Symbole narodowe. Zachowanie na podwórku. Warszawa – stolica Polski. Nasz dom.</p>
czerwiec	<p>Przestrzeganie regulaminów i instrukcji podczas zabaw zespołowych. Podobni chociaż inni – mieszkańcy różnych krajów. Tolerancja. Zasady zachowania się przy stole. Udzielanie pierwszej pomocy. Niesienie pomocy innym. Czytanie ze zrozumieniem – warunkiem zdobywania wiedzy. Komunikacja między ludźmi.</p>

PLAN WYCHOWAWCZY DLA KLASY II SPOŁECZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Lp.	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji	Uwagi termin realizacji
I	CZŁOWIEK I JEGO EMOCJE	1. Przestrzeganie kultury zachowania. 2. Pomoc kolegom w różnych sytuacjach. 3. Stosunek do nowego kolegi w klasie. 4. Stosunek do niepełnosprawnych. 5. Wyrażanie uczuć szacunku, wdzięczności, miłości. 6. Właściwe zachowanie się na cmentarzu i w miejscach pamięci. 7. Stosunek do osób bliskich. 8. Znaczenie przyjaźni i koleżeństwa. 9. Zachowanie właściwej atmosfery w rodzinie. 10. Stosunek do rodziców i rodzeństwa. 11. Stosunek wnuków do dziadków. 12. Radzenie sobie w różnych sytuacjach. 13. Ważne numery telefonów. 14. Poszanowanie rzeczy, które są wspólną własnością. 15. Zwroty grzecznościowe stosowane w różnych sytuacjach. 16. Reagowanie na sukcesy i porażki. 17. Poznanie sposobów wyrażania emocji poprzez działalność plastyczną i muzyczną.	Wrzesień Wrzesień Wrzesień Cały rok Cały rok Listopad Cały rok Cały rok Styczeń Cały rok Cały rok Marzec Marzec Cały rok Cały rok Cały rok

II	PRAWA I OBOWIĄZKI CZŁOWIEKA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obowiązki dyżurnego. 2. Obowiązki hodowcy. 3. Prawa i obowiązki dziecka w rodzinie. 4. Przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym. 	<p>Wrzesień Październik Czerwiec Październik</p>
III	CZŁOWIEK WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadomienie uczniom przynależności do środowiska lokalnego i państwa. 2. Zapoznanie z ważnymi instytucjami dla naszego regionu i państwa. 	<p>Cały rok Cały rok</p>
IV	DOSKONALENIE PROCESU NAUCZANIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie uczniom właściwego korzystania z biblioteki szkolnej. 2. Stosowanie metod pracy wspierających rozwój psychofizyczny uczniów. 3. Opracowanie i wdrażanie prawidłowych kryteriów oceniania. 	<p>Cały rok Cały rok Wrzesień</p>
V	ZAPOBIEGANIE NIEPOWODZENIOM SZKOLNYM	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie współdziałania w zespole. 2. Ustalenie form pomocy dla uczniów mających kłopoty w nauce. 3. Organizowanie spotkań z rodzicami. 4. Indywidualny kontakt z rodzicami. 5. Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną. 	<p>Cały rok Według potrzeb Według potrzeb Według potrzeb Według potrzeb</p>

VI	KSZTAŁTOWANIE UCZUĆ PATRIOTYCZNYCH	<ol style="list-style-type: none"> 1. Charakterystyczne cechy okolicy w której dzieci spędziły wakacje. 2. Piękno rodzinnego kraju. 3. Różne sposoby czczenia osób zasłużonych. 4. Godło Polski. 5. Warszawa – stolica Polski. 6. Poznanie ważniejszych wydarzeń historycznych. 7. Udział w uroczystościach patriotycznych: <ul style="list-style-type: none"> - rocznica wybuchu II wojny światowej, - Narodowe Święto Niepodległości, - Święto 3 Maja. 8. Budzenie dumy narodowej. 9. Konstytucja 3 Maja. 10. Kraków – dawna stolica Polski. 	<p>Wrzesień</p> <p>Listopad</p> <p>Listopad</p> <p>Cały rok</p> <p>Wrzesień</p> <p>Listopad</p> <p>Maj</p> <p>Cały rok</p> <p>Maj</p> <p>Maj</p>
VII	WDRAŻANIE UCZNIÓW DO PRACY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wytwory pracy ludzkiej. 2. Znaczenie pracy ludzi różnych zawodów. 3. Udział uczniów w samorządzie klasowym i szkolnym. 4. Wykonywanie prac na rzecz klasy i szkoły. 	<p>Wrzesień</p> <p>Październik</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>
VIII	ROZWIJANIE SAMODZIELNEJ DZIAŁALNOŚCI UCZNIÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pełnienie funkcji w Samorządzie Uczniowskim. 2. Przeprowadzenie demokratycznych wyborów do Samorządu Klasowego. 3. Obchody Dnia Chłopca. 4. Obchody Dnia Kobiet 	<p>Cały rok</p> <p>Wrzesień</p> <p>Wrzesień</p> <p>Marzec</p>
IX	ROZWIJANIE ZAINTERESOWAŃ, KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWEGO STOSUNKU DO PRZYRODY I TRADYCJI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postawy proekologicznej. 2. Udział w akcji „Sprzątanie świata”. 3. Rozbudzanie zainteresowań przyrodniczych. 4. Kształtowanie właściwego stosunku do zwierząt. 5. Pomoc zwierzętom w czasie zimy. 6. Tradycje związane z mikołajkami. 7. Wigilia klasowa. 8. Zwyczaje związane ze świętami 	<p>Cały rok</p> <p>Wrzesień</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Miesiące zimowe</p> <p>Grudzień</p> <p>Grudzień</p> <p>Grudzień</p>

		<p>Bożego Narodzenia.</p> <p>9. Ludowe zwyczaje związane z karnawalem.</p> <p>10. Rozwijanie zainteresowań czytelniczych.</p> <p>11. Zakaz zrywania i kupowania roślin znajdujących się pod ochroną.</p> <p>12. Ludowy zwyczaj topienia marzanny związany z pożegnaniem zimy.</p> <p>13. Znaczenie humoru w życiu codziennym. Prima aprilis.</p> <p>14. Poszanowanie tradycji związanych ze świętami wielkanocnymi.</p> <p>15. Elementy kultury narodowej. Wielkanocne zwyczaje ludowe. Śmigus-dyngus, chodzenie z kogucikiem.</p> <p>16. Stosunek dzieci do rodzinnych stron.</p> <p>17. Dzień Ziemi.</p> <p>18. Dzień Dziecka.</p>	<p>Styczeń</p> <p>Styczeń</p> <p>Marzec</p> <p>Marzec</p> <p>Kwiecień</p> <p>Kwiecień</p> <p>Kwiecień</p> <p>Cały rok</p> <p>Kwiecień</p> <p>Czerwiec</p>
X	KSZTAŁTOWANIE ZDROWEGO TRYBU ŻYCIA, BUDOWANIE SYSTEMU WARTOŚCI	<p>1. Poszanowanie książek.</p> <p>2. Właściwe zachowanie się podczas koncertu.</p> <p>3. Znaczenie ruchu na świeżym powietrzu.</p> <p>4. Różne formy spędzania czasu.</p> <p>5. Zachowanie kibica.</p> <p>6. Znaczenie muzyki w życiu człowieka.</p> <p>7. Zachowanie w miejscach publicznych.</p> <p>8. Właściwy ubiór a zdrowie.</p> <p>9. Zasady korzystania z telewizji.</p> <p>10. Przyjmowanie gości. Zachowanie w gościach.</p> <p>11. Planowanie wakacyjnego wypoczynku.</p>	<p>Wrzesień</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Styczeń</p> <p>Styczeń</p> <p>Luty</p> <p>Luty</p> <p>Marzec</p> <p>Marzec</p> <p>Maj</p> <p>Czerwiec</p>
XI	WYROBIENIE U UCZNIÓW SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ ORAZ	<p>1. Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w czasie pobytu w szkole.</p> <p>2. Bezpieczeństwo na drodze.</p>	<p>Wrzesień</p> <p>Wrzesień</p> <p>Wrzesień</p>

	DBAŁOŚCI O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO	3. Zachowanie zasad bezpieczeństwa w czasie zabaw na powietrzu. 4. Wartości odżywcze warzyw i owoców. 5. Higiena i kultura spożywania posiłków. 6. Zachowanie bezpieczeństwa w czasie zabaw w szkole i w domu. 7. Troska o zdrowie. 8. Znaczenie uprawiania sportu. 9. Zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń elektrycznych. 10. Przestrzeganie zasad ruchu drogowego.	Wrzesień Wrzesień Cały rok Cały rok Styczeń Marzec Cały rok
XII	WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI I ŚRODOWISKIEM LOKALNYM	1. Organizacja Dnia Babci i Dziadka. 2. Organizacja Dnia Matki i Ojca.	Styczeń Maj/Czerwiec

Program wychowawczy dla klasy III
na rok szkolny 2011/2012
Główne cele zawarte w programie wychowawczym
klasy III

- wdrażanie do obowiązków szkolnych,
- wdrażanie do zasad kulturalnego zachowania się,
- rozwijanie zainteresowań uczniów- praca z dzieckiem zdolnym,
- wychowanie w zdrowiu, profilaktyce, sport- to zdrowie,
- prawa dziecka,
- rozwijanie odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego,
- pozytywny i negatywny wpływ telewizji,
- uczestniczenie w kultywowaniu tradycji: szkoły, miasta, regionu i państwa,
- szacunek do pracy innych,
- pozytywne i negatywne cechy charakteru
- współpraca z rodzicami.

miesiąc	Temat wychowawczy
<u>wrzesień</u>	- Ustalanie norm postępowania w klasie, - wyjazd integracyjny, - prawa i obowiązki ucznia, - zasady oceniania, - rozmowa na temat: naszą klasę tworzymy my wszyscy. Ponoszenie odpowiedzialności za klasę, sprzęt, dekorację, dbanie o ład i porządek.
<u>Październik</u>	- dobro - wartość w życiu człowieka, moje mocne strony, - w rodzinie: dzieje rodziny, nasza pamięć o przodkach, - pracownicy szkoły i ich zajęcia,

<u>Listopad</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Trudne sytuacje w życiu człowieka, - pamięć o tych, którzy odeszli - Święto Zmarłych, - zasady właściwego zachowania się na cmentarzu, - wyjaśnienie powiedzenia „Bóg, honor, ojczyzna”, - honor- jego znaczenie w obecnych czasach.
<u>Grudzień</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Potrzeba miłości i akceptacji drugiego człowieka, - wspieranie Domu Dziecka w Puławach, - pogadanka na temat praw dziecka, - radość dawania i otrzymywania- mikołajki, paczki dla biednych, - Boże Narodzenie – tradycje i zwyczaje,
<u>Styczeń</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Dbanie o zwierzęta w czasie zimy, - przygotowania oraz udział w balu karnawałowym, - babcia i dziadek, - rozmowa na temat bezpiecznych zabaw w czasie ferii, - Zakopane- zimowa stolica Polski.
<u>Luty</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozmowa na temat „Jak sobie radzić w trudnych lub nieznanych sytuacjach?”, - choroby i sposoby ich unikania. „W zdrowym ciele, zdrowy duch”, - sport to zdrowie, aktywne formy spędzania wolnego czasu,
<u>Marzec</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie do konkursu recytatorskiego „Warszawska Syrenka”. - Zachęcenie dzieci do czytania książek, - relacje międzyludzkie. Przestrzeganie form grzecznościowych, - Przygotowania świąteczne, tradycyjne potrawy, zwyczaje świąteczne.
<u>Kwiecień</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozmowa na temat „Czym zajmują się ekolodzy?”, - Dlaczego warto segregować śmieci? - sprzątanie najbliższej okolicy, segregacja śmieci,
<u>Maj</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Bezpieczne oglądanie telewizji, - rzeczywistość realna i wirtualna, komputer i jego historia, - bezpieczne korzystanie z komputera, - poznanie sylwetek wielkich Polaków.
<u>Czerwiec</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Czytanie i omówienie praw dziecka. - Czy jesteśmy zgraną klasą? - Podsumowanie pracy i zachowania za cały rok szkolny- próba samooceny.

ZNAMY SWOJE PRAWA I OBOWIĄZKI

JESTEŚMY ODPOWIEDZIALNI ZA SWOJE POSTĘPOWANIE

JESTEŚMY WZOREM DLA INNYCH
ZDOBYWAMY SYMPATIĘ INNYCH,
JESTEŚMY PRZYJACIÓŁMI

PEŁNIMY RÓŻNE FUNKCJE

JESTEŚMY „OTWARCI”
DOKONUJEMY WYBORÓW

CHCEMY WIEDZIEĆ WIĘCEJ

JESTEŚMY TOLERANCYJNI

PLAN PRACY NA ZAJĘCIACH WYRÓWNAWCZYCH W KLASIE III

1. Ćwiczenia w mówieniu i pisaniu

- swobodne i ukierunkowane rozmowy na podany temat,
- ustne i pisemne układanie planu wydarzeń, opisu, opowiadania,
- kaligrafia.

2. Ćwiczenia w czytaniu i opracowywaniu tekstów

- doskonalenie tempa i techniki głośnego czytania,
- rozwijanie tempa czytania cichego z jednoczesnym rozumieniem treści,
- wyodrębnianie postaci i zdarzeń w utworach literackich,
- doskonalenie układania opowiadań twórczych związanych z treścią utworu np. dalsze losy bohaterów.

3. Ćwiczenia gramatyczno-ortograficzne

- ćwiczenia w rozpoznawaniu czasów: teraźniejszego, przeszłego i przyszłego,

- doskonalenie odmiany czasownika przez osoby, liczby, czasy,
- ćwiczenia utrwalające pisownię wyrazów z h, ch, ż, rz, u, ó,
- ćwiczenia utrwalające pisownię wyrazów z ę, ą.

4. Utrwalenie umiejętności dodawania i odejmowania w zakresie 100 różnymi sposobami

- rozwiązywanie prostych zadań tekstowych,
- próba rozwiązywania złożonych zadań tekstowych.

5. Mnożenie i dzielenie w zakresie 100

- doskonalenie techniki pamięciowego mnożenia,
- kolejność wykonywania działań.

6. Geometria

- obliczanie obwodu figur geometrycznych.

7. Zadania praktyczne dotyczące ważenia, mierzenia, pojemności, obliczeń zegarowych.

PLAN PRACY WYCHOWAWCY KLASA IV A

Tematy wiodące: Tworzenie i integracja klasy, tradycje i zwyczaje, bezpieczeństwo dzieci w szkole i poza nią, moje hobby, wychowanie ekologiczne i prozdrowotne

TWORZENIE I INTEGRACJA ZESPOŁU KLASOWEGO

Cele oddziaływań wychowawczych:

1. tworzenie i integracja zespołu klasowego
2. wzmocnienie poczucia przynależności do zespołu klasowego
3. integracja klasy poprzez tworzenie właściwych stosunków koleżeńskich
4. rozwijanie umiejętności współdziałania
5. rozwijanie samorządności uczniów

Tematyka:

1. Zapoznanie ze Statutem i WSO. Prawa i obowiązki ucznia.
2. Ustalenie zasad współpracy w grupie – kontrakt klasowy.
3. Wybór samorządu klasowego, jak się uczyć w klasie IV.
4. Poznajmy się –zajęcia integracyjne.
5. Jaki jestem- dokonujemy autocharakterystyki.
6. Jak być dobrym kolegą -w zespole klasowym nie jestem sam.
7. Sztuka kulturalnego zachowania.

TRADYCJE I ZWYCZAJE

Cele oddziaływań wychowawczych:

1. rozwijanie poczucia więzi Narodowej i szacunku dla tradycji oraz symboli narodowych
2. rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i narodu
3. kultywowanie tradycji i zwyczajów narodowych

Tematyka:

1. Dzień chłopaka.
2. 1 listopad - wszystkich świętych.
3. Organizujemy wieczór wróżb i zabaw andrzejkowych.
4. Dzielimy się z innymi – Mikołajki klasowe.
5. Tradycje świąt Bożego Narodzenia w naszych rodzinach.
6. Dzień babci i dziadka – jak dziadkowie mi pomagają, jak ja im mogę pomóc?
7. Tradycje świąt Wielkanocy.
8. Dzień matki i ojca w klasie.
9. Czy znasz swój region, gminę, miejscowość?

BEZPIECZEŃSTWO DZIECI W SZKOLE I POZA NIĄ

Cele oddziaływań wychowawczych:

1. rozwijanie odpowiedzialnej postawy dbałości o bezpieczeństwo własne i innych
2. zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w szkole, w drodze do szkoły oraz w trakcie spędzania czasu wolnego

Tematyka:

1. Przypominamy zasady bezpieczeństwa w szkole i w drodze do niej.
2. Przypominamy zasady bezpieczeństwa w czasie zabaw na śniegu.
3. Bezpieczne wakacje.
4. Co to jest agresja i skąd się bierze?
5. Jak sobie radzić z własną złością?

MOJE HOBBY

Cele oddziaływań wychowawczych:

1. propagowanie aktywnego stylu życia
2. zachęcanie do rozwijania swoich zainteresowań

Tematyka:

1. Jak spędzamy czas wolny? – Moje hobby
2. Telewizor i komputer – przyjaciel czy wróg?
3. Moja ulubiona książka.

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE I PROZDROWOTNE

Cele oddziaływań wychowawczych:

1. wdrażanie do współodpowiedzialności za stan środowiska
2. kształtowanie nawyków związanych z ochroną przyrody

3. promowanie zdrowego stylu życia

Tematyka:

1. Jak dbać o środowisko naturalne?
2. Co to jest ekologia.
3. Segregacja śmieci i jej znaczenie.
4. Co rozumiem pod pojęciem zdrowia – jak o nie dbać.

Rozkład tematów godzin wychowawczych dla klasy IV b w roku szkolnym 2011/2012.

Okres realizacji (miesiąc)	Temat .
Wrzesień .	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia integracyjne z psychologiem . - Co nowego w klasie IV ? - Wewnątrzszkolny system oceniania . - wybieramy samorząd klasowy . - Jak ocenić zachowanie? - Ustalamy zasady zachowania w klasie IV . - „Wilk syty i owca cała” – o pracach domowych z psychologiem . - „Wilk syty i owca cała”- przyjemna praca domowa – warsztat z psychologiem .
Październik .	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie do wycieczki klasowej . - Jaki jestem ? - Doceniam innych i inni mnie doceniają . - O dysleksji z psychologiem . - Moje sukcesy . - Dlaczego ważne jest zwracanie uwagi na swoje emocje ? - Komunikacja bez przemocy – warsztat z psychologiem .
Listopad .	<ul style="list-style-type: none"> - Pamiętamy o tych , którzy odeszli . - Wewnętrzne Ja – zewnętrzne Ja . - Święto Niepodległości . - Możemy wpływać na swój nastrój . - Komunikacja bez przemocy cd. - Ludzie różnią się między sobą .
Grudzień .	<ul style="list-style-type: none"> - Jak pomóc tym , którzy czują się odrzuceni ? - Przygotowanie do kiermaszu . - Mikołajki klasowe . - Obyczaje świąteczne . - Wigilia klasowa .
Styczeń .	<ul style="list-style-type: none"> - Jak sobie radzę w klasie IV . - Bezpieczne ferie . - Podsumowanie pracy w semestrze .
Luty .	<ul style="list-style-type: none"> - Czasem podejmujemy ryzykowne decyzje . - Czasem zmienimy swoje decyzje . - Uczymy się odmawiać . - Nasze potrzeby .
Marzec .	<ul style="list-style-type: none"> - Nasze przyzwyczajenia .

	<ul style="list-style-type: none"> - Jak zmienić swoje przyzwyczajenia . - Jak radzić sobie ze złością ? - Rozwiązywanie konfliktów . - Powitanie wiosny .
Kwiecień .	<ul style="list-style-type: none"> - Zwyczaje świąteczne . - Zdrowe życie . - Układy mojego ciała .
Maj .	<ul style="list-style-type: none"> - Rocznica Konstytucji 3 Maja. - Substancje szkodliwe dla naszego organizmu . - Bezpieczna rekreacja . - Dzień Matki .
Czerwiec .	<ul style="list-style-type: none"> - Dzień Dziecka . - Podejmujemy odpowiednie decyzje dotyczące zdrowia . - Podsumowanie pracy w roku szkolnym .

Rozkład tematów godzin wychowawczych dla klas Va i Vb w roku szkolnym 2011/2012

Czas realizacji (miesiąc)	Temat
Wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> • Prawa i obowiązki ucznia, wewnątrzszkolny system oceniania. • Zasady zachowania się w klasie IV. • Wybór samorządu klasowego. • Moje potrzeby. Potrzeby a zachcianki.
Październik	<ul style="list-style-type: none"> • Pamięć o Powstaniu Warszawskim. • Wyrażanie uczuć. • Zajęcia z psychologiem szkolnym. • Jak się uczyć?
Listopad	<ul style="list-style-type: none"> • Zaduszki i Święto Wszystkich Świętych – wspomnienie tych, którzy odeszli. • Rocznica odzyskania niepodległości. • Co powinienem wiedzieć, zanim podejmę decyzję? • Rozwiązywanie konfliktów.
Grudzień	<ul style="list-style-type: none"> • Moje zainteresowania – motywacja do nauki. • Mikołajki klasowe. • Wigilia klasowa.
Styczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Jak bezpieczne spędzić ferie? • Podsumowanie semestru – oceny z zachowania.

Luty	<ul style="list-style-type: none"> • Moje wybory – dokonywanie wyborów. • Warszawa – moje miasto. • Warszawskie miejsca pamięci. • Wzór do naśladowania – nasze autorytety.
Marzec	<ul style="list-style-type: none"> • Zasady zachowania się w miejscach publicznych. • Jak rozwiązywać konflikty? – zajęcia z psychologiem szkolnym.
Kwiecień	<ul style="list-style-type: none"> • Jak aktywnie spędzać wolny czas? • Chcę być zdrowy. • Zapobieganie złym nawykom i nałogom.
Maj	<ul style="list-style-type: none"> • Dzień Matki. • Rocznica Konstytucji 3 Maja. • Oceniamy swoje zachowanie.
Czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie do wyjazdu na zieloną szkołę. • Podsumowanie pracy w roku szkolnym 2011/2012.

PLAN PRACY WYCHOWAWCY

KLASA VI^a

Główne cele pracy wychowawczej w klasie VI^a w roku szkolnym 2011/2012 :

1. Praca nad wytworzeniem właściwych podwalin do kształtowania się w uczniach zdrowej, zdolnej

oprzeć się uzależnieniom osobowości.

2. Praca nad rozwojem inteligencji emocjonalnej.
3. Kształtowanie umiejętności obcowania z innymi.
4. Rozwijanie umiejętności rozstrzygania problemów i podejmowania samodzielnych decyzji.
5. Promowanie zdrowego stylu życia z uwzględnieniem profilaktyki antyzależnieniowej.
6. Praca nad rozwijaniem odpowiedzialności i świadomego kierowania swoim postępowaniem.
7. Radzenie sobie ze stresem i treścią w różnych trudnych sytuacjach.
8. Systematyczne ocenianie zachowania – samoocena i ocena przez nauczyciela.
9. Stworzenie klimatu zaufania między nauczycielem a uczniem mającym problemy.

Formy współpracy z uczniami:

1. Wspólna praca w czasie godzin wychowawczych.
2. Indywidualne rozmowy i spotkania wychowawcy z uczniami – w miarę potrzeb będą ustalane terminy rozmów tak, aby problemy były rozwiązywane w zarodku.
3. Wyjścia i wycieczki.
4. Organizowanie zabaw i spotkań klasowych (Andrzejki, Mikołajki, Wigilia, piknik).

Współpraca z Rodzicami uczniów:

1. Wspólne organizowanie pomocy dla dziecka wraz z pedagogiem i psychologiem szkolnym.
2. Utrzymywanie ścisłego kontaktu poprzez:
  - a) dzienniczek uczniowski
  - b) kontakt telefoniczny, kontakt e-mailowy i poprzez „Dziennik elektroniczny”
  - c) udział w zebraniach
  - d) spotkania w czasie „dni otwartych”
  - e) spotkania osobiste w terminach wyznaczonych i uzgadnianych indywidualnie z rodzicami w celu jak najwcześniejszego rozpoznawania i diagnozowania problemów, wspólnego ustalania dróg pomocy dla dziecka i sposobów ich realizacji.
  - f) współorganizowanie wycieczek, pikników i innych spotkań.

Zagadnienia tematyczne w roku szkolnym 2011/2012

w oparciu o program zajęć wychowawczo – profilaktycznych „Spójrz inaczej”

autorstwa Andrzeja Kołodziejczyka, Ewy Czerniewskiej i Tomasza Kołodziejczyka.

Tematyka godzin wychowawczych w klasie VIa r.szk.2011/12

	TEMAT	FORMY RALIZACJI
wrzesień	Jak radzić sobie ze wstydem?	Pogadanka, praca w grupach, prezentacja
październik	Co to jest złość	
listopad	Jak się zmieniamy?	
grudzień	Jak inni wpływają na nas?	
styczeń	Pomaganie innym	
luty	Jak podobieństwa i różnice wpływają na nasze wzajemne kontakty?	
marzec	Konflikty są częścią naszego życia	
kwiecień	Sposoby rozwiązywania konfliktów	
maj	Uczymy się odmawiać	

6.2. Podniesienie jakości pracy szkoły w zakresie współpracy z rodzicami w realizacji celów Programu Wychowawczego i Profilaktycznego

Program wychowawczy w tej części jest odpowiedzią na wyniki badań przeprowadzonych w związku z mierzaniem jakości pracy szkoły. Obejmował będzie tematy mające na celu:

- a. zmianę na lepsze zachowania uczniów na lekcjach, na terenie szkoły w czasie zajęć pozalekcyjnych i na wyjazdach organizowanych przez szkołę (poprzez stworzenie systemu dyscyplinujące zachowanie uczniów, szybkie reagowanie na zaistniałe wydarzenia, regularne podsumowywanie efektów pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej, konsekwentne prowadzenie zeszytów wychowawczych i ich analizowanie na posiedzeniach rady pedagogicznej, przeprowadzenie ankiet sondażowych wśród uczniów i nauczycieli, referowanie przez zespół wychowawczy stanu realizacji programu wychowawczego pod koniec semestru)
- b. umożliwienie lepszego rozwoju osobowego uczniów (poprzez – konsekwentne przestrzeganie WSO, reagowanie na sygnały ze strony uczniów i rodziców dotyczące nieprzestrzegania WSO, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa wszystkim stronom w trakcie rozwiązywania konfliktu, zapewnienie różnorodnej oferty zajęć pozalekcyjnych i umożliwienie uczestniczenia w nich wszystkim chętnym, zintensyfikowanie pracy z dziećmi zdolnymi)
- c. poprawę stosunków między nauczycielami i dziećmi, a także między nauczycielami i rodzicami tak, aby cechowały je wzajemny szacunek i otwartość (poprzez – przeprowadzenie ankiet diagnozujących potrzeby i oczekiwania dotyczące wzajemnych relacji i ich analizę, otwarcie dyskusji na temat możliwości przyjęcia wspólnych postulatów – spotkania na temat

"Skuteczne, kreatywne i otwarte relacje nauczycieli i rodziców – jak to osiągnąć?",

zorganizowanie otwartej konferencji dotyczącej komunikacji nauczyciel – rodzic.

LP	ZADANIE	DZIAŁANIE	OSOBY ODPOWIEDZ.	CZAS REALIZACJI
Poprawa współpracy Szkoły z rodzicami				
1	Zapoznanie rodziców i uczniów z założeniami Programu Wychowawczego i Profilaktycznego Szkoły	Prezentacja Programu Radzie Rodziców, rodzicom i uczniom	Psycholog, koordynator ds. wychowawczych, wychowawcy	Wrzesień – październik
2	Zbadanie opinii rodziców na temat realizacji Programu Wychowawczego	Przeprowadzenie ankiet dla rodziców, analiza ankiet	Wychowawcy	Maj
3	Opracowanie i przedstawienie wyników ewaluacji w zakresie współpracy Szkoły z rodzicami	Prezentacja na zebraniu Rady Rodziców, omówienia na zebraniach klasowych	Psycholog Wychowawcy	Czerwiec

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE WYNIKAJĄCE Z ANALIZY WYNIKÓW MIERZENIA JAKOŚCI PRACY SZKOŁY

W roku szkolnym 2005/2006 Mierzenie Jakości Pracy Szkoły dotyczyło 4 obszarów:

- A. Równość szans edukacyjnych i zapewnienie rozwoju osobowego uczniów
- B. Praca wychowawcza i profilaktyczna szkoły
- C. Praca opiekuńcza szkoły
- D. Efekty pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej szkoły

LP	ZADANIE	DZIAŁANIE	OSOBY ODPOWIEDZ.	CZAS REALIZACJI
A. Równość szans edukacyjnych i zapewnienie rozwoju osobowego uczniów				
1	Konsekwentne przestrzeganie WSO	Jednakowa interpretacja dokumentu	Nauczyciele	Cały rok
2	Reagowanie na sytuacje nie przestrzegania WSO	Rozmowy wychowawcze z nauczycielami	Wychowawcy, nauczyciele	Cały rok
3	Stworzenie różnorodnej oferty zajęć pozalekcyjnych	Konsultacja z uczniami i rodzicami, oferty zajęć dodatkowych	Dyrekcja, nauczyciele	Czerwiec – wrzesień
4	Praca z dzieckiem zdolnym	Ustalenie zasad i sposobów pracy z	Nauczyciele	Cały rok

		dzieckiem zdolnym		
5	Pilotowanie realizacji Aneksu do WSO dotyczącego sposobu oceniania uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych	Opieka nad dokumentacją rozmowy z nauczycielami przedm.	Anna Grzegorzczak	Październik
LP	ZADANIE	DZIAŁANIE	OSOBY ODPOWIEDZ	CZAS REALIZACJI
B. Praca wychowawcza i profilaktyczna szkoły				
1	Zapoznanie rodziców i uczniów z założeniami Programu Wychowawczego i Profilaktycznego Szkoły	Prezentacja Programu Radzie Rodziców, rodzicom i uczniom	Psycholog, koordynator ds. wychowawczych, wychowawcy	Wrzesień – październik
2	Dyscyplinowanie uczniów	Konsekwentne przestrzeganie ustaleń zdobytych na warsztatach szkoleniowych (sierpień 2006)	Nauczyciele	Cały rok
3	Planowe działanie wychowawcze i profilaktyczne nad uczniami sprawiającymi największe problemy	Wypełnianie Karty Działań Wychowawczych (zał. 1). Stosowanie procedury: „Jak rozmawiać z rodzicami...”. Omawianie wyników pracy wychowawczej w Zespole Wychowawczym i na Radzie Pedagogicznej.	Wychowawcy, psycholog, koordynator ds. wychowawczych, Rada Pedagogiczna	Cały rok
4	Diagnoza potrzeb i oczekiwań w zakresie wzajemnych relacji uczniowie, nauczyciele, rodzice.	Opracować stosowne ankiety i przeprowadzić je.	Zespół Wychowawczy	Luty
5	Dyskusja na temat dobrych stosunków nauczycieli z uczniami	Przygotowanie dyskusji (pomysł) i przeprowadzenie jej	Samorząd Szkoły, radiowęzeł	Luty
6	Aktywizacja rodziców i poprawa współpracy z rodzicami	Zorganizowanie spotkania w Klubie Rodzica na temat „Skuteczne, kreatywne i otwarte relacje nauczycieli i rodziców – jak to	Psycholog, koordynator ds. wychowawczych, wychowawcy, prelegent	Grudzień i styczeń

		osiągnąć i jak się tego uczyć?”. Przeprowadzenie ankiet wśród rodziców na temat programu wychowawczego.		
LP	ZADANIE	DZIAŁANIE	OSOBY ODPOWIEDZ	CZAS REALIZACJI
C. Praca opiekuńcza szkoły				
1	Diagnoza potrzeb i oczekiwań rodziców w zakresie pracy Opieki Pedagogicznej	Rozmowy z rodzicami, których dzieci korzystają z Opieki, ankiety	Dyrekcja, Rada Pedagogiczna	Wrzesień – październik
2	Wyznaczyć cele pracy opiekuńczej	Opracowanie planu pracy Opieki Pedagogicznej	Wychowawcy Opieki Pedagogicznej	Wrzesień
LP	ZADANIE	DZIAŁANIE	OSOBY ODPOWIEDZ	CZAS REALIZACJI
E. Efekty pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej szkoły				
1	Podniesienie efektywności działań wychowawczych	Wypełnianie Karty Działań Wychowawczych (Zał. Nr 1) i ankieta	Wychowawcy, koordynator ds. wychowawczych, psycholog, Zespół Wychowawczy, Rada Pedagogiczna	Cały rok
2	Stosowanie procedury działań podejmowanych wobec uczniów sprawiających trudności wychowawcze	Opracowanie strategii działania, stosowanie opracowanej strategii	Psycholog Wychowawca, psycholog, nauczyciele	Wrzesień (opracowanie), cały rok (stosowanie)
3	Ewaluacja stosowanej procedury	Dyskusja skuteczności procedury	Rada Pedagogiczna	Czerwiec
4	Utworzenie Kodeksu Ucznia	Opracowanie Kodeksu Ucznia na podstawie Regulaminu Szkoły	Samorząd Szkolny wraz z Opiekunem	Styczeń
5	Obowiązek zawarcia w programie każdej Rady Pedagogicznej omówienia pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej	Referowanie i dyskusja	Zespół Wychowawczy, psycholog, koordynator ds. wychowawczych	Raz w miesiącu

6.3. USPRAWNIANIE TRYBU DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I DYSCYPLINUJĄCYCH WOBEC UCZNIÓW SPRAWIAJĄCYCH TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE ORAZ PRZEJAWIAJĄCYCH TRUDNOŚCI W NAUCE

- Dokumentowanie działań wg. Załącznika nr 1

- Scenariusz: „Jak rozmawiać z rodzicami ucznia sprawiającego trudności wychowawcze w szkole ”

Anna Manturzevska-Grzegorzczuk

Kamila Stachanowska

A) Działania wychowawcy:

1. Na pierwszą rozmowę zaprasza rodzica wychowawca klasy. (Przed tym spotkaniem wychowawca ma już za sobą kilka rozmów z uczniem, w trakcie których dowiaduje się od niego, jakie są przyczyny dysfunkcyjnych zachowań oraz proponuje swoją pomoc.)
2. Wychowawca ma stały kontakt z rodzicem ucznia. Jego obowiązkiem jest informowanie rodzica o istotnych zachowaniach jego dziecka. Kontakt ten najlepiej, aby był indywidualny w szkole, może być również telefoniczny, poprzez dzienniczek szkolny, wirtualną wywiadówkę, bądź poprzez zebrania i dni otwarte.
3. Wychowawca dokumentuje własne obserwacje, oraz obserwacje innych nauczycieli dotyczące konkretnych zachowań dysfunkcyjnych danego ucznia, następnie zebrane fakty przekazuje rodzicom na spotkaniu.
4. Wychowawca informuje rodziców o swoich metodach współpracy z ich dzieckiem i interwencjach podejmowanych przez szkołę, oraz pyta ich o dalsze kroki wychowawcze, które zamierzają przedsięwziąć wobec własnego dziecka. Obie

strony mówią o swoich wzajemnych oczekiwaniach, w celu ujednoczenia metod wychowawczych

5. Następnie w celu skontrolowania skuteczności swoich wspólnych zamierzeń, ustalają terminy spotkań „ewaluacyjnych”.

Bardzo ważny jest nastrój rozmów z rodzicem ucznia. Rodzic nie może poczuć się oceniany przez wychowawcę, dobrze, jeśli zachowanie ucznia omawiane jest w kategoriach trudności, z którymi on sobie nie radzi. Dobrze też, gdy zarówno wychowawca, jak i rodzic powiedzą o swoich „trudnych” uczuciach, jakie mają w związku z tą sytuacją.

B) Działania psychologa

6. Jeżeli działania powyższe nie przyniosą oczekiwanych rezultatów, uczeń wraz z rodzicami zapraszany jest przez psychologa szkolnego, lub pedagoga.

(Na każdym z poprzednich etapów psycholog, lub pedagog może być oczywiście poproszony przez wychowawcę o konsultację swoich zamierzeń.)

7. Psycholog zapoznaje się z dokumentacją dziecka, oraz rozmawia z wychowawcą na temat trudności wszystkich zaangażowanych osób (uczeń, inni uczniowie, nauczyciele), oraz możliwych strategii działania.
8. Psycholog kilkakrotnie obserwuje zachowanie ucznia zarówno w klasie jak i na przerwie, aby mieć pełen obraz jego zachowań.
9. Następnie Psycholog zaprasza oboje rodziców na spotkanie, w celu zebrania szczegółowego wywiadu. Oto przykłady pytań:
  - Czy dziecko chodziło chętnie do przedszkola?
  - Jak adoptowało się w grupie rówieśników?
  - Czy ma rodzeństwo?

- Jak oceniliby Państwo kontakt z dzieckiem?, Jak często spędzają Państwo czas z dzieckiem?
- Czy dziecko miało robione jakieś badania psychologiczne? (Jeżeli tak, to jakie?)
- Czy miało jakieś urazy głowy/ choroby przewlekłe? itd.

10. Jeżeli dziecko jest pod opieką lekarza i przyjmuje leki, ważne jest, aby mieć stały kontakt z lekarzem prowadzącym i informować go o zachowaniach dziecka.

11. Po zebraniu wywiadu, psycholog zadaje rodzicom pytanie, co dla nich jest kłopotliwe w wychowaniu swojego dziecka? Jakie zachowania utrudniają kontakt z dzieckiem i jak sobie z tym radzą?

12. Psycholog mając obraz zachowań ucznia zarówno w szkole, jak i w najbliższym otoczeniu, prosi rodziców i nauczycieli o wybranie obszarów, które szczególnie chcieliby zmienić w jego funkcjonowaniu. Ważne jest, aby nie było ich za dużo (3-4), ponieważ większa liczba może zdemotywowwać dziecko do pracy

13. W przypadku dzieci agresywnych, najczęściej pracuje się metodą behawioralną, punktując zachowania pozytywne. Cały system polega na odpowiednim nagradzaniu dziecka i modelowaniu w nim pozytywnych zachowań. Musimy jednak pamiętać, że na efekty naszych działań trzeba poczekać, ponieważ uczeń dopiero uczy się nowego reagowania i funkcjonowania w społeczeństwie.

Oczywiście agresywnie zachowujący się uczeń nie jest obiektem do zmiany, ale aktywnym podmiotem, osobą. To on sam jest zainteresowany zmianą swojego zachowania na takie, które pozwala mu zachować godność i dobre mniemanie o sobie. Korzyści związane z nabyciem konstruktywnych zachowań powinni poznać w rozmowie z psychologiem zarówno rodzice ucznia, jak i sam uczeń. Przykładem może być zasada: „powiem ci, co mnie w tobie złości, zamiast cię stuknąć lub obrazić.”

Gdy działania te nie odniosą oczekiwanych efektów, rodzice ucznia powinni zostać powiadomieni o możliwościach terapii, np.: „Trening Zastępowania Agresji”

PROCEDURA STOSOWANA WOBEC UCZNIĄ ZACHOWUJĄCEGO SIĘ AGRESYWNIE:

1. Zastosowanie słownej perswazji
2. Poinformowanie ucznia, że jego rodzice natychmiast będą zawiadomieni o jego zachowaniu
3. Odizolowanie ofiary, bądź napastnika z jednoczesnym wezwaniem pomocy / wysłanie jakiegoś ucznia, np. dyżurnego lub gospodarza klasy/ po inną osobę dorosłą
4. Uczeń / sprawca zdarzenia/ sam, w obecności nauczyciela, dzwoni do swoich rodziców i informuje o swoim zachowaniu
5. Nauczyciel powiadamia wychowawcę, /który odnotowuje zdarzenie w Wirtualnej Wywiadówce/ oraz dyrekcję

- SZKOLNY SYSTEM DYSCYPLINOWANIA UCZNIÓW

w oparciu o zasady wypracowane przez zespół pedagogiczny wg wskazań Jakuba

Kołodziejczyka na spotkaniu w dniu 30. VIII 2006

SYSTEM REAGOWANIA NA ZACHOWANIA NAGANNE

GRUPY ZACHOWAŃ NAGANNYCH:

I	II	III	IV
<ul style="list-style-type: none"> •Bałagan (w klasie, na ławce) •Bieganie po korytarzu •Nieodpowiedni ubiór •Przeszkadzanie na lekcji (np. chodzenie po klasie, śmiechy) •Brak kultury 	<ul style="list-style-type: none"> •Niszczenie mienia •Wulgaryzmy(nawyk) •Odmowa wykonania polecenia •Używanie sprzętu elektronicznego (np. komórki, MP3.. w czasie lekcji prowadzonych w szkole i poza nią) 	<ul style="list-style-type: none"> •Zniszczenie mienia •Agresja słowna (wulgaryzmy) •Wymuszenie (np. kanapki, praca domowa) •Arogancja, bezczelność w stosunku do N lub U •Opuszczenie szkoły bez pozwolenia, np. wyjście do sklepu) •Przynoszenie i używanie niebezpiecznych przedmiotów np. noża 	<ul style="list-style-type: none"> •Palenie •Picie alkoholu •Branie używek •Pobicie, Bójki •Kradzież •Oszustwo(np. fałszowanie podpisu, dokumentów) •Wagary

ŚRODKI DYSCYPLINUJĄCE :

(kolejność zastosowania w poszczególnych grupach, w zależności od wagi przewinienia, dobiera nauczyciel)

I	II	III	IV
<ul style="list-style-type: none"> ▶(I przewinienie) Rozmowa; N – U, ▶Rozmowa; W – U, 	<ul style="list-style-type: none"> ▶(I przewinienie) Rozmowa; N – U,W-U ▶ Arkusz Przemysłów* 	<ul style="list-style-type: none"> ▶Rozmowa U-N, U- W ▶Powiadomienie rodziców przez ucznia 	<ul style="list-style-type: none"> ▶(zawieszenie przywilejów, jako stały dodatek do niżej

<p>▶ Rozmowa; W- R – U ▶ Rozmowa; W – N – R – U ▶ Rozmowa; Dyr.- R- U- W ▶ Sprzątanie np. klasy, ławki ▶ Ograniczenie możliwości poruszania się (Obowiązek towarzyszenia nauczycielowi dyżurującemu)</p>	<p>▶ Naprawienie szkody ▶ Zabranie sprzętu (odbiór przez rodziców z sekretariatu) ▶ Ograniczenie przywilejów (zabranie szczęśliwego numerka przez okres 1 miesiąca, powiadomienie Rady Pedagogicznej przez wychowawcę) ▶ Nauka dobrego zachowania (przygotowanie przez ucznia scenki, referatu, plakatu dotyczącego dobrego zachowania)</p>	<p>(telefoniczna rozmowa w obecności nauczyciela) ▶ Zawieszenie przywilejów** (zabranie szczęśliwego numerka na 2 miesiące) ▶ Opuszczenie klasy przez ucznia w celu wizyty u pedagoga, psychologa dyrektora - <u>Uczeń uzupełnia potem brakującą lekcję i zostaje odpytany przez nauczyciela przedmiotu</u> ▶ Naprawa, lub poniesienie kosztów ▶ Nauka dobrego zachowania ▶ Mediacja; POSZKODOWANY - WINNY- NAUCZYCIEL (naprawienie winy) ▶ Rozmowa dyscyplinująca (kontrakt)*** ▶ Użycie procedur zgodnych z prawem: np. wezwanie policji</p>	<p>wymienionych środków dyscyplinujących) ▶ Powiadomienie rodziców przez ucznia (telefoniczna rozmowa w obecności nauczyciela) ▶ Użycie procedur zgodnych z prawem ▶ Praca społecznie użyteczna na rzecz szkoły, klasy (określa dyrektor lub wychowawca) ▶ Nakaz zgłoszenia się do Poradni psychologicznej</p>
---	---	---	---

▶ ZESZYT UWAG DOTYCZĄCY ZACHOWANIA dostępny NA STOŁÓWCE

OZNACZENIA: R- Rodzic, N- Nauczyciel, W-wychowawca, U-uczeń

****PRZYWILEJE UCZNIĄ:**

1. Szczęśliwy numerek
2. Możliwość zgłoszenia nauczycielowi nieprzygotowania do zajęć (oprócz przysługujących według zasad WSO)
3. Wybór grupy na zajęciach, gdy nauczyciel zleca pracę zbiorową
4. Przywilej zakończenia lekcji bez zadania pracy domowej całej klasie
5. Dzień dla uczniów danej klasy bez kartkówki i odpytywania
6. Dodatkowe wyjście klasy na wycieczkę raz w semestrze za 90% - punktualność na 1 i następnych lekcjach.

Ad.1 Załącznik nr.2

Ad.2 Przywilej ten przyznaje wychowawca za 1 miesiąc, w czasie którego uczeń nie otrzymał żadnych uwag. Dostaje on od wychowawcy kartkę z jego podpisem i pieczętą szkoły. Kartkę może wykorzystać na wybranej lekcji, oddając ją nauczycielowi danego przedmiotu.

Ad.3 Przywilej ten przyznaje uczniowi wychowawca za prace dodatkowe na rzecz szkoły lub klasy np. za jej kilkakrotne posprzątanie. Dostaje on od wychowawcy kartkę z jego podpisem i pieczętką szkoły. Kartkę może wykorzystać na wybranej lekcji, oddając ją nauczycielowi danego przedmiotu.

Ad.4 Przywilej ten przyznaje nauczyciel przedmiotu, bezpośrednio w dniu zajęć, za wzorowe zachowanie i pracę klasy na lekcji .

Ad.5 Przywilej ten przyznaje wychowawca za 5 pochwał, które zdobędzie klasa. Gospodarz lub dyżurny dostaje od wychowawcy kartkę z jego podpisem i pieczętką szkoły. Okazuje ją w danym dniu /wybrany przez klasę większością głosów/ nauczycielom prowadzącym lekcje.

6.4. Wyrównywanie szans uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych

Profilaktyka trudności szkolnych (przyswajanie wiedzy, nauka indywidualna, zaliczanie materiału)

(dysleksja, dysgrafia, dysortografia)

- Dekalog dla nauczycieli i uczniów dyslektycznych

NIE

1. Nie traktuj ucznia jak chorego, kalekiego, niezdolnego, złego lub leniwego.
2. Nie karz, nie wyśmiewaj ucznia w nadziei, że zmobilizujesz go do pracy.
3. Nie łudź się, że uczeń „sam z tego wyrośnie”, „weźmie się w garść”, „przysiądzie fałdów”.
4. Nie spodziewaj się, że kłopoty ucznia pozbawionego specjalistycznej pomocy ograniczą się do czytania i pisanie i znikną same w młodszych klasach szkoły podstawowej.
5. Nie ograniczaj uczniowi zajęć pozalekcyjnych, aby miał więcej czasu na naukę, ale i nie zwalniaj go z systematycznych ćwiczeń i pracy nad sobą.

TAK

6. Staraj się zrozumieć swojego ucznia, jego potrzeby, możliwości i ograniczenia, zapobiegnie to pogłębieniu się jego trudności szkolnych i wystąpieniu wtórnych zaburzeń nerwicowych.
7. Spróbuj jak najwcześniej zaobserwować trudności ucznia: na czym polegają i co jest ich przyczyną, skonsultuj problemy ucznia ze specjalistą (psychologiem, logopedą, pedagogiem, a w razie potrzeby z lekarzem).
8. Aby jak najwcześniej pomóc uczniowi:
  - *Bądź w kontakcie z poradnią i nauczycielem terapeutą, wykorzystuj wyniki badań i zalecenia specjalistów, uwzględniaj je w swojej pracy;*
  - *Ustal kontrakt zawierający reguły współpracy między tobą, innymi nauczycielami, rodzicami i uczniem, który ucznia uczyni odpowiedzialnym za prace nad sobą, rodziców za pomaganie uczniowi, a nauczyciela za bycie doradcą;*
  - *Zaobserwuj podczas lekcji, co najskuteczniej pomaga uczniowi.*
9. Opracuj indywidualny program terapeutycznych wymagań wobec ucznia, dostosowany do jego możliwości, a zatem:
  - *Oceniaj go na podstawie odpowiedzi ustnych i treści prac pisemnych;*
  - *Nie kaz mu czytać głośno przy całej klasie*
  - *Pozwól mu korzystać ze słownika i daj więcej czasu na zadania pisemne;*
  - *Dyktanda i prace pisemne oceniaj jakościowo (opisowa ocena błędów) pod warunkiem systematycznej pracy, znajomości reguł ortografii i korekty błędów w zeszytach;*
  - *Nagradzaj za wysiłek i prace, a nie za jej efekty.*
10. Bądź życzliwym, ciepłym przewodnikiem ucznia.

Na podstawie: M. Bogdanowicz „Uczeń z dysleksją w szkole”

Dostosowanie wymagań szkolnych do specyficznych potrzeb edukacyjnych
uczniów z dysleksją

JEZYK POLSKI oraz J. OBCE :

Czytanie:

- ocena umiejętności odnajdywania właściwej informacji w tekście
- ocena postępow, a nie stanu faktycznego
- nieodpytywanie na forum klasy
- ocenianie sprawności czytania tekstu zadanego na pamięci innym
- zalecanie czytania fragmentów lektury

Pomoc:

- skracanie tekstu
- Ćwiczenia słownikowe
- Głośne czytanie przez nauczyciela

Słuchanie:

Pomoc:

- zapis trudnych wyrazów na tablicy
- zapis poleceń na tablicy
- zadawanie pytań pomocniczych
- krótsze formy do nauki pamięciowej
- dłuższy czas na naukę

Pisanie:

Pomoc:

- zezwolenie na pisanie drukowanymi literami
- zezwolenie na pisanie prac domowych na komputerze
- umożliwienie uczniowi głośnego odczytywania nieczytelnych fragmentów prac
- wspólne przygotowywanie planu pracy pisemnej
- ocenianie osobno merytorycznej i ortograficznej strony pracy
- pomoc rodziny przy przepisywaniu

MATEMATYKA:

- ustne sprawdzenie umiejętności odczytywania wykresów
- niedoceniać graficznej strony rysunków pomocniczych
- zwolnienie z obowiązków zapisywania wzorów w postaci algebraicznej
- zastosowanie zeszytu w kratkę do geografii
- odczytywanie treści zadań i sprawdzanie stopnia zrozumienia
- stosowanie umownych kolorów, np. do figur geometrycznych
- ocena przebiegu rozwiązywania zadania, a nie tylko końcowego wyniku
- możliwość korzystania z kalkulatora przy długich obliczeniach pamięciowych
- możliwość korzystania z modeli figur przestrzennych do obliczeń w zadaniach angażujących wyobraźnię przestrzenną

PRZYRODA:

- dopuszczalny brak działań na jednostkach
- korzystanie z samodzielnie przygotowanych na kartce wzorów podczas prac pisemnych
- wydłużony czas pracy
- wykorzystanie rymowanek i wierszyków do zapamiętywania definicji
- dołączanie schematów w powiększeniu
- wymaganie polskiego nazewnictwa
- przeprowadzenie dużej ilości doświadczeń , o których uczeń opowiada
- odpytywanie zawsze, kiedy uczeń zgłasza chęć wykazania się wiedzą

HISTORIA:

- mapa zawsze zawieszona na ścianie
- kolorowe napisy na mapie(wyraźne)
- nauka nazw na zasadzie skojarzeń
- odwoływanie się do doświadczeń ucznia (dużo wycieczek, wyjść poglądowych)
- podczas lekcji historii oś czasu zawsze na ścianie i częste do niej odwoływanie
- posługiwanie się ołówkiem przy uzupełnianiu map
- nauka nazw obco brzmiących, zapis na tablicy
- duża korelacja z innymi przedmiotami (posiadana już wiedza)
- wykorzystanie tekstów do sprawdzania wiedzy

- Dostosowanie wymagań szkolnych do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów z dysleksją :

Aneks do WSO określający tryb sprawdzania wiedzy uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych obowiązuje od pierwszego semestru roku szkolnego 2007/2008. Tekst aneksu jest integralną częścią WSO zawarte są w nim szczegółowe zasady korzystania z udogodnień.

7. EWALUACJA REALIZOWANYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

Zadanie wychowawcze nr 6.1.

Opanowanie umiejętności społecznych oraz przyswojenie wzorów zachowań zgodnych z normami w oparciu o program profilaktyczny „Spójrz inaczej” J. Kołodziejczyka realizowany przez wychowawców na godzinach wychowawczych przy współpracy pedagoga i psychologa szkolnego (warsztaty międzyklasowe).

- ewaluacja w formie ankiety wypełnionej przez wszystkich uczniów pod koniec semestru i omówionej na posiedzeniu kolejnej Rady Pedagogicznej.

Pytania ankiety :

1. Które z zajęć tematycznych prowadzonych na godzinach wychowawczych lub zajęciach z pedagogiem, psychologiem były według ciebie przydatne dla dobrej atmosfery i współpracy w twojej klasie?
.....

2. Które z tych zajęć były szczególnie pomocne dla ciebie osobiście?
.....

3. Jakie tematy warto według ciebie poruszyć w II semestrze?
.....

- ewaluacja prowadzona przez wychowawców po I i II semestrze (raport, sprawozdanie)
- ewaluacja prowadzona przez Radę Pedagogiczną (ocena punktowa, interwałowa)

Zadanie wychowawcze nr 6.2

Usprawnienie współpracy szkoły i rodziców w zakresie realizowania Szkolnego Programu Wychowawczego i Profilaktycznego.

- ewaluacja w formie ankiety przeprowadzonej na zebraniu Rady Rodziców pod koniec semestru.

Pytania ankiety:

1. Czy znana jest Pani/ Panu treść Szkolnego Programu Wychowawczego i Profilaktycznego?
6. Czy brał Pan/ Pani udział w omówieniu Szkolnego Programu Wychowawczego i Programu Profilaktycznego?

.....
.....

7. Które działania wychowawcze lub profilaktyczne będące realizacją rocznych (2010/ 2011) zadań (celów) wychowawczych i profilaktycznych zwróciły Pani/ Pana szczególną uwagę i dlaczego?

.....
.....

8. Prosimy opisać zdarzenie lub sytuację, której tryb rozwiązania był szczególnie wartościowy w kontekście rocznych zadań wychowawczych, lub opisać działania szkoły, które są według Pani/ Pana godne powtórzenia.

.....

9. Będziemy wdzięczni za przedstawienie postulatów dotyczących polepszenia komunikacji i współpracy rodziców i nauczycieli.

.....

- Raport z analizy ankiet sporządzony przez Zespół Wychowawczy.
- Prezentacja wyników raportu na posiedzeniu Rady Pedagogicznej i dyskusja wyników.

Zadanie wychowawcze nr 6.3

Usprawnienie trybu działań wychowawczych i dyscyplinujących wobec uczniów sprawiających trudności wychowawcze.

- ewaluacja w formie Karty Działań Wychowawczych odczytywanej (i dyskutowanej) na każdym posiedzeniu Rady Pedagogicznej (w załączniku nr 1). (Rozmowy prowadzone są z uczniem wg. schematu zawartego na stronach 30-33.)

Zadanie wychowawcze nr 6.4

Wyrównanie szans edukacyjnych dla uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych.

- ewaluacja w formie ankiety skierowanej do uczniów z dysleksją w połowie i pod koniec semestru.

Pytania ankiety:

1. Które ze stosowanych wobec ciebie i innych uczniów z dysleksją metod prezentowania i oceniania wiedzy są ci szczególnie pomocne?

.....

2. Które z tych metod są dla ciebie niepotrzebne?

.....

3. Jak sądzisz, co byłoby dla ciebie jeszcze korzystne jeśli chodzi o sposób oceniania i prezentowania wiedzy przez nauczyciela?

.....

- Raport Zespołu Wychowawczego przedstawiony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.
- Dyskusja wyników.

Rok szkolny.....

KARTA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH WOBEC UCZNI

Nazwisko, imię, ...

klasa, wychowawca .....

prowadzący rozmowę .....

spotkania .....

temat spotkania.....

.....

.....

.....

.....

konkretne zachowanie ucznia: .....

.....

.....

.....

powód (według ucznia):.....

.....

.....

.....

ustalenia: .....

.....

.....

.....

---

podpisy:.....

zaplanowane dalsze kroki: .....

.....

*ARKUSZ PRZEMYSŁEŃ

NAZWISKO, IMIĘ.....DATA.....KLASA.....

ZŁAMAŁEM/-AM ZASADĘ.....

STAŁO SIĘ TAK , PONIEWAŻ.....

SWOIM ZACHOWANIEM PRZESZKADZAŁEM.....

ZAMIAST TEGO MOGŁEM /-AM .....

Podpis ucznia.....

Podpis nauczyciela.....

V. JAKIE WYCIĄGNIĘTO WOBEC MNIE KONSEKWENCJE?

VI. JAK MOGĘ W CHWILI OBECNEJ /TERAZ/ NAPRAWIĆ SWOJE ZACHOWANIE?

VII. JAK POWINIENEM W TAKIEJ SYTUACJI ZACHOWAĆ SIĘ W PRZYSZŁOŚCI?

VIII. ZOBOWIĄZUJĘ SIĘ DO:

IX. BĘDĘ TO REALIZOWAĆ W OKRESIE CZASU:

X. SPRAWDZENIE REALIZACJI KONTRAKTU NASTĄPI:

XI. PODPISY:

UCZEŃ

RODZIC

NAUCZYCIEL

XII. SPRAWDZONO: